

Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens uppgift är att med stöd av vetenskap och praktisk erfarenhet till samhällets gagn främja jordbruk och skogsbruk samt därtill knuten verksamhet. Akademien instiftades år 1811 på initiativ av Karl XIV Johan och startade sitt arbete den 28 januari 1813.

Stipendiater efterlyses!

Uppmuntra någon med ett stipendium, 100 000 kr, från

Stiftelsen Konung Carl XVI Gustafs 50-årsfond för vetenskap, teknik och miljö

Bästa kollega!

Vi inbjuder dig, som ledamot i KSLA och/eller verksam inom forskning, teknisk utveckling och företagande, att föreslå lämpliga mottagare av stipendier från *Stiftelsen Konung Carl XVI Gustafs 50-årsfond för vetenskap, teknik och miljö* för år 2025.

Stiftelsens ändamål är att *främja forskning, teknisk utveckling och företagande, som bidrar till uthålligt nyttjande av naturresurserna och bevarande av biologisk mångfald*. Stipendiet skall användas för uppmuntran och framåtsyftande verksamhet och har företrädesvis utdelats till yngre forskare, som är verksamma i Sverige.

Stiftelsen förvaltas av en styrelse med Konungen som ordförande och representanter från KVA, KSLA, IVA och Svenskt Näringsliv. Styrelsen har utsett en arbetsgrupp med en representant från varje organisation, som till sin hjälp har en nomineringskommitté.

Stipendierna, som är på 100 000 kr, kommer att delas ut av Konungen på Slottet någon gång i maj 2025. *Bra förslag har en god chans att beviljas!*

Förslag till stipendiat inom KSLA:s verksamhetsområde sänds till till Keiko Blesserholt, keiko.blesserholt@ksla.se, senast den 9 januari 2025. Motivering till stipendiet, på svenska, inte överstigande en A4 sida. Förslaget i Word bifogas i bilaga till e-postmeddelandet. Namnge filen med Kungafonden och namnet på föreslagen stipendiat. (För fler instrukter v. g. se sidan 2.)

Motivering till stipendiet ska vara *på svenska*, kortfattad (inte överstigande en A4 sida) och innehålla:

- a) kort titel, föreslagen stipendiat, födelse- och disputationår, institutionstillhörighet, e-postadress, telefon
- b) motivering och kort presentation av stipendiats meriter
- c) miljörelevans med anslutning till stiftelsens ändamål
- d) plan för hur stipendiet skall användas
- e) förslagsställarens namn, institutionstillhörighet, e-post och telefon

Till förslaget bifogas den nominerades meritförteckning, med publikationslista. Ansökan måste vara begriplig även för icke fackkunniga. Pedagogisk och klar formulering är därför av avgörande betydelse.

För att underlätta för er och för fondens styrelse bifogar vi som modell *ett modifierat exempel på beviljat stipendium* samt stiftelsens kriterielista vid val av förslag till mottagare.

Frågor besvaras av ledamöterna i nomineringskommittén:

Professor emerita Agneta Oskarsson, ordförande
KSLA:s representant i styrelsens arbetsgrupp
Sveriges lantbruksuniversitet
Institutionen för husdjurens biovetenskaper
Box 7023, 750 07 Uppsala
Telefon 073 6214237
e-post: agneta.oskarsson@slu.se

Agronomie doktor, docent Thomas Hahn
Stockholm Resilience Center
Stockholms universitet
106 91 Stockholm
Telefon 073 7078795
e-post: thomas.hahn@su.se

Professor Ulf Emanuelson
Sveriges lantbruksuniversitet
Institutionen för kliniska vetenskaper
Box 7054, 750 07 Uppsala
Telefon 070 2585985
ulf.emanuelson@slu.se

Professor, Senior Advisor Ljusk Ola Eriksson
Sveriges lantbruksuniversitet
Institutionen för skoglig resurshushållning
Skogsmarksgränd
901 83 Umeå
Telefon 070 6440004
e-post: ola.eriksson@slu.se

Vetenskapsjournalist Jan-Olov Johansson
Telefon 070 8531122
e-post: jolov@me.com

SkogD Jan Fryk
Telefon 070 5169551
e-post: janfryk4@gmail.com

Förslag till stipendiat sänds via e-post till *KSLA* senast 9 januari 2025 till Keiko Blesserholt, keiko.blesserholt@ksla.se

För att underlätta hanteringen ska förslaget i Word bifogas i bilaga till e-postmeddelandet. Namnge filen med namnet på föreslagen stipendiat, samt Kungafonden, t.ex. "Anders Andersson Kungafonden.doc", samt "Anders Andersson CV.doc"

Med vänlig hälsning

KUNGL. SKOGS- OCH LANTBRUKSAKADEMIEN

Peter Normark
Akademiens sekreterare och VD

Exempel till hjälp för förslagsskrivare

Gnurfens bevarande och betydelse för skogsproduktionen

Föreslagen mottagare:

FD **Olga Svensson** (f 1993, FD 2021)
Biologiska institutionen, Uppborgs universitet
999 99 Uppborg
E-post: Tel: 0XX-YYYYYY

Motivering: Genetisk utarmning och inavel i en population påverkar individers överlevnad och beteende vid spridningsmönster och val av partner. Förståelsen av dessa processer är av största vikt för att utforma framgångsrika strategier vid bevarandet av hotade populationer, i synnerhet som dessa troligen har stor betydelse för produktionen av de nya trädslagen i skogen. Den skandinaviska gnurfstammen uppgår till ca 500 vuxna djur och är därför klassad som akut utrotningshotad. Genetiska analyser inom ramen för Olga Svenssons doktorsavhandling visar att gnurfen i Skandinavien är fragmenterad i tre isolerade populationer. Risken för utdöende på grund av inavel och slumphändelser är därmed avsevärt större än man tidigare trott.

Olga Svensson vill klargöra hur denna fragmentering påverkar gnurfens biologi, och i samband därmed utarbeta alternativa modeller för skogsskötsel i gnurftäta delar. Moderna molekylära tekniker såsom genetisk ”fingerprinting”, både på vävnads- och spillningsprover, kommer att användas för att följa gnurfens partnerval, rörelsemönster och spridning. Resultaten av dessa analyser skall användas för att öka effektiviteten i bevarandearbetet, samt bedöma konsekvenser för skogsskötseln.

Olga Svensson genomförde sin forskarutbildning på ett utmärkt och självständigt sätt. Hennes arbete har redan resulterat i ett tiotal publikationer i framstående vetenskapliga tidskrifter, och hon är mycket väl lämpad för en fortsatt forskarkarriär. Hennes arbeten kommer med stor sannolikhet att få betydelse för skogsproduktionen, framförallt i södra Sverige.

Ett stipendium kommer att användas för fältprovtagningar och DNA-analyser, samt för att besöka en ledande forskargrupp i gnurfernas hemland.

Förslagsställare:

Professor **Sven Svensson**
Biologiska Institutionen, Uppborgs universitet
E-post: Tel: 0XX-ZZZZZZ

Kriterier för stipendier ur Stiftelsen Konung Carl XVI Gustafs 50-årsfond

Miljörelevans är alltid ett villkor.

Styrelsen ser härutöver positivt på om förslag har ett eller flera av följande kännetecken:

- Vara innovativt.
- Utgöra förebild (t.ex. i näringslivet).
- Utgöra initieringsstöd (t.ex. för utprovning av nya idéer eller skapande av nya samarbeten – gärna internationella).

Stipendium till forskare skall normalt avse person som minst doktorerat men kan undantagsvis avse doktorand.

Stiftelsens styrelse är obenägen att belöna:

- Professorer och andra etablerade forskare om stipendiet avser insats inom ramen för personens akademiska profession.
- Person som föreslår stipendium till sig själv.
- Förtjänstfulla insatser, det vill säga att i efterhand enbart uttrycka erkänsla för eller belöna redan utfört arbete.
- Förslag som avser tidigare avslaget förslag, med eller utan reviderat innehåll.

Av förslag skall framgå hur stipendiet/anslaget skall användas.

Följande KSLA-nomineringar har erhållit stipendier de senaste tre åren

År 2022:

Algblomning i Bottenhavet – påverkan på kväveomsättningen
Stimulering av biologisk kvävefixering för minskad användning av mineralgödsel
Optimering av biologiska växtskyddsmedel
Åtgärder för att optimera dikade torvmarkers klimatnytta
Framtidens växtskydd: omnivorer med dubbla funktioner

År 2023:

Nya metoder för att hitta okända miljögifter i vatten
Klimatförändringens effekter på Amazonas översvämningsskogar
Miljövänlig potatisodling i ett framtida klimat

År 2024:

Mindre mjölkgårdar behövs för en hållbar livsmedelsförsörjning
Biologisk bekämpning av Fusarium-arter som orsakar axfusarios på spannmål
Urintorkning för produktion av gödsel i låginkomstländer
Målsökande bekämpningsmedel